

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 8/4 2019 s. 2240-2255, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN OKUMAYA İLİŞKİN TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*

Alper AYTAÇ**

Necip KAYGISIZ***

Geliş Tarihi: Nisan, 2019

Kabul Tarihi: Kasım, 2019

Öz

Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Bursa’da bir devlet lisesinde öğrenim görmekte olan 522 lise öğrencisi oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak “Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Bunun yanı sıra lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının cinsiyet ve evde kitaplık bulunma değişkenlerine göre ise anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Buna göre kız öğrencilerin okumaya ilişkin tutumlarının nispeten daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca evde kitaplığı bulunan öğrencilerin okumaya ilişkin tutumlarının nispeten daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Okuma, tutum, okuma tutumu, lise öğrencileri.

THE INVESTIGATION OF HIGH-SCHOOL STUDENTS’ ATTITUDES TOWARDS READING WITH RESPECT TO DIFFERENT TYPES OF VARIABLES

Abstract

The aim of this research was to examine the attitudes of high-school students towards reading with respect to different types of variables. The study group consisted of 522 high-school students studying in a state high school in Bursa. “The Attitude towards Reading Scale” was used as the data collection tool. In the analysis of the data, the arithmetic mean, the standard deviation, the independent t test and a one-way variance analysis were used. According to the results of the study, it was found that high-school students’ attitudes towards reading were at a more highly positive level. In addition, it was determined that the attitudes of high-school students towards reading differed significantly according to variables such as gender and a library at home. According to this, female students’ attitudes towards reading were found to be more positive. It was also found that students who had a library at home had relatively more positive attitudes towards reading.

Keywords: Reading, attitude, reading attitude, high-school students.

* Bu araştırma, 26-28/10/2018 tarihlerinde düzenlenen Uluslararası Necatibey Eğitim ve Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi’nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Sınıf Öğretmeni; Millî Eğitim Bakanlığı, alperaytac10@gmail.com

*** Sosyal Bilgiler Öğretmeni; Millî Eğitim Bakanlığı, necipbey.org@gmail.com

1. Giriş

Okuma; görme, algılama ve hatırlama gibi çeşitli bileşenlerden oluşan bilişsel ve fiziksel yapıların eş zamanlı olarak işlev görmesine dayanan karmaşık bir süreç olarak ifade edilebilir (Karatay, 2014). Akyol'a (2006) göre okuma, okur ve yazar arasındaki etkili bir iletişim sonucu ortaya çıkan bir anlam inşa etme sürecidir. Demirel (1999) ise okumayı, bilişsel davranışlarla psikomotor becerilerin birlikte işlev görmesiyle yazılı sembollerden anlam çıkarma faaliyeti olarak açıklamıştır. Bununla birlikte okumanın duyuşsal yönünün de olduğunu gözden kaçırmamak gerekmektedir (Ülper, 2010). Herhangi bir şeye karşı geliştirilen duyuşsal tavır ise o şeye ilgili kişilerin tepkileri üzerinde yönlendirici bir etkiye sahiptir. Bu durum ise tutum kavramını ifade etmektedir (Allport, 1967; Akt. Balcı, 2013).

Tutum, insanların önceden oluşturulmuş olan eğilimleri, endişeleri, önyargıları ve belirli bir konu hakkındaki inançlarının tümü olarak tanımlanabilir (Thurstone, 1928). Sanford (1961; Akt. Tavşancıl, 2006, s. 66) tutumu "Objelere ve sembolere olumlu veya olumsuz bir tepki göstermeye hazırlık durumu" şeklinde tanımlamıştır. Özgüven'e (1994) göre ise tutum, bireylerin belirli bir kişi, kurum veya düşünceyi kabul veya reddetme şeklinde oluşan bir eğilimidir. Bu tanımlardan yola çıkılarak tutumların yaşantı ve deneyimler sonucunda bireyde oluşan olumlu ve olumsuz eğilimler olduğunu söylemek mümkündür (Tavşancıl, 2006). Tutumların, davranışları şekillendirme sürecinde yer alan unsurlardan biri olduğu dikkate alındığında eğitim süreci açısından önemli bir etmen olduğu söylenebilir (Arkonaç, 2001).

Tutumlar, okuma eğitiminin gelişimi sürecinde de etkili olmaktadır. Okumaya yönelik geliştirilen tutumlar okuma becerisinde başarıya ve okuma motivasyonuna etki etmektedir. Bu doğrultuda iyi okuyucuların okumaya yönelik olumlu tutum geliştirdiklerini ve anlama becerilerinin de iyi düzeyde olduğunu söylemek mümkündür (Balcı, 2013). Nitekim Baştuğ'un (2014) araştırmasında okuma tutumunun okuduğunu anlama becerisini, okuduğunu anlama becerisinin ise akademik başarıyı anlamlı şekilde etkilediği saptanmıştır. Benzer şekilde Sallabaş'ın (2008) araştırmasında da okuma tutumu, okuduğunu anlama becerisi ve akademik başarı arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Aydoğdu'nun (2012) araştırmasında da okuma tutumunun Türkçe dersi başarısını anlamlı şekilde yordadığı tespit edilmiştir. Özetle bu araştırma sonuçları, okuma tutumunun, okuduğunu anlama ve akademik başarı üzerinde önemli bir faktör olduğunu göstermektedir.

Alanyazında yapılan okuma tutumu araştırmalarının (Askov ve Fischbach, 1973; Aydoğdu, 2012; Balcı, 2009; Balcı, Uyar ve Büyükkiz, 2012; Başaran ve Ateş, 2009; Baştuğ, 2014; Durualp, Çiçekoğlu ve Durualp, 2013; İşeri, 2010; Knuver ve Brandsma, 1993; Karakaş, 2013; Kovacıoğlu, 2006; Mckenna, Kear ve Ellsworth, 1995; Parker ve Paradis, 1986; Roettger,

Szymczuk ve Millard, 1979; Sallabaş, 2008; Shapiro, 1980; Şahin-Taşkın ve Esen-Aygün, 2017; Umucu-Alpoğuz, 2014; Ünal, 2006; Ünal, 2012; Wallbrown, Levine ve Engin, 1981) çoğunlukla ilköğretim düzeyinde yapıldığı, lise düzeyinde yapılan araştırmaların (Baş, 2012; Çeçen ve Deniz, 2015; Akkaya ve Özdemir, 2013) ise kısıtlı olduğu görülmektedir. Dolayısıyla alanyazındaki bu durum, lise düzeyinde okuma tutumu çalışmalarının eksikliğini göstermektedir. Dolayısıyla bu araştırmanın, okuma tutumları ile ilgili lise düzeyinde yapılan araştırmalar arasına eklenerek, ilgili alanyazına katkı sağlayacağı söylenebilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin okumaya ilişkin tutum düzeylerinin ne durumda olduğu gerek öğretmenler gerekse eğitim politikalarını yönlendirenler için önemli bir gösterge olabilir. Bu bağlamda eğitim yöneticileri okul bazında, öğretmenler ise sınıf içinde öğrencilerin daha olumlu okuma tutumları geliştirmeleri için çeşitli etkinlikler düzenleyebilirler. Öte yandan bu araştırmada yer alan “evde kitaplık bulunma” ve “evde kendilerine ait oda bulunma” değişkenleri ile öğrencilerin okul dışındaki yaşam koşullarının okuma tutumlarına etkileri incelenmektedir. Araştırmadan elde edilecek sonuçların velilere de yol gösterici nitelikte olacağı söylenebilir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Lise öğrencilerinin;

1. Okumaya ilişkin tutum düzeyleri nedir?
2. Okumaya ilişkin tutumları cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
3. Okumaya ilişkin tutumları evde kitaplık bulunma durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
4. Okumaya ilişkin tutumları evde kendilerine ait odaları bulunma durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?
5. Okumaya ilişkin tutumları sınıf seviyesine göre anlamlı şekilde farklılaşmakta mıdır?

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma tarama modeli ile tasarlanmıştır. Karasar (2006) tarama modellerini, var olan bir durumu var olduğu biçimiyle ortaya koymayı amaçlayan bir araştırma yaklaşımı olarak tanımlar. Bu araştırmada da lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından ortaya konulması amaçlandığı için bu model tercih edilmiştir. Bu bağlamda bu araştırmanın betimsel bir nitelik kazandığı söylenebilir.

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Bursa’da bir devlet lisesinde öğrenim gören 522 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesi aşamasında ilgili yerleşim biriminde bulunan liseler arasından rastgele seçim yoluna gidilmiştir. Bu bağlamda bir okul seçilmiş ve okulun tümüne uygulama yapılacağı için ayrıca örneklem alma yoluna gidilmemiştir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarını ortaya çıkarmak amacıyla Akkaya ve Özdemir (2013) tarafından geliştirilen “Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Sözü edilen ölçek 22’si olumlu, 8’i olumsuz olmak üzere 30 maddeden ve dört boyuttan oluşmaktadır. 5’li likert tipi bir ölçek olma özelliği taşımaktadır. Bu doğrultuda birinci boyuta “yarar”, ikinci boyuta “alışkanlık”, üçüncü boyuta “adanma”, “dördüncü boyuta “gerçeği aşma” isimleri verilmiştir. Ölçeğin genelinden elde edilen Cronbach alpha katsayı değeri .95 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin alt boyutlarından elde edilen Cronbach alpha değerleri ise sırasıyla 0.92, 0.90, 0.80, 0.83’tür. (Akkaya ve Özdemir, 2013). Ölçekler uygulanmadan önce ilgili kurumdan izin alınmış ve sonrasında bizzat araştırmacılar tarafından uygulanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizine geçmeden önce verilerin normallik varsayımlarına uyumuna bakılmıştır. Hem ölçeğin genelinde hem de her bir bağımsız değişken özelinde basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ile +1 değerleri arasında olduğu görülmüştür. Morgan, Leech, Gloeckner ve Barrett’e göre (2004) basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ile +1 arasında olması verilerin normal dağıldığının bir göstergesidir. Bu bağlamda bu araştırmanın verilerinin normal dağıldığı kabul edilmiştir. Bu doğrultuda verilerin analizinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Araştırmanın ilk alt problemi kapsamında lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının yorumlanmasında aritmetik ortalama ve standart sapma betimsel istatistikleri kullanılmıştır. Ortalamaların yorumlanmasında 1.00-1.79 arası “çok düşük”, 1.80-2.59 arası “düşük”, 2.60-3.39 arası “orta”, 3.40-4.19 arası “yüksek”, 4.20-5.00 arası ise “çok yüksek” düzey olarak benimsenmiştir. Araştırmanın ikinci alt problemi olan cinsiyet, üçüncü alt problemi olan evde kitaplık bulunma durumu ve dördüncü alt problem olan evde kendilerine ait oda bulunma durumu ikili kategorik değişkenler olduğu için bu alt problemlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Araştırmanın beşinci alt probleminde ise sınıf değişkeni dördümlü kategorik değişken olduğu için tek yönlü varyans analizi tercih edilmiştir. Tek yönlü varyans analizinde

anlamli fark cikmasi durumunda coklu karŖılaŖtırma testlerinden Tukey testinin kullanılması tercih edilmiŖtir.

3. Bulgular

Bu bölümde lise ğrencilerinin okumaya iliŖkin tutumlarının ne düzeyde olduğuna ve eŖitli deđiŖkenlere göre deđiŖimine iliŖkin bulgular verilmiŖtir. Bu bağlamda bulgular alt problem sırasına göre sunulmuŖtur. Öncelikle araŖtırmaya katılan lise ğrencilerinin demografik zellikleri Tablo 1’de sunulmuŖtur.

Tablo 1: Lise ğrencilerinin Demografik zelliklerine Yönelik Bulgular

		N	%
Cinsiyet	Kız	284	54
	Erkek	238	46
Evde Kitaplık Bulunma	Var	391	75
	Yok	131	25
Evde Kendine Ait Oda Bulunma	Var	443	85
	Yok	79	15
Sınıf Düzeyi	9. sınıf	153	29
	10. sınıf	131	25
	11. sınıf	160	31
	12. sınıf	78	15

Tablo 1’de lise ğrencilerinin demografik özelliklerine iliŖkin bilgilere yer verilmiŖtir. Buna göre lise ğrencilerinin % 54’ (284) kız, % 46’sı (238) erkek; % 29’u (153) 9. sınıf, % 25’i (131) 10. sınıf, % 31’i (160) 11. sınıf, % 15’i (78) 12. sınıftır. Lise ğrencilerinin % 85’inin (443) evlerinde kendilerine ait odaları bulunurken, % 15’inin (79) evlerinde kendilerine ait odaları bulunmamaktadır. Lise ğrencilerinin % 75’inin (391) evlerinde kitaplık bulunurken, % 25’inin (131) evlerinde kitaplık bulunmamaktadır.

3.1. Birinci Alt Probleme İliŖkin Bulgular

AraŖtırmanın birinci alt problemine göre lise ğrencilerinin okumaya iliŖkin tutumlarının ne düzeyde olduğunun incelenmesi amalanmıŖtır. Bu doğrultuda lise ğrencilerinin okumaya iliŖkin tutumlarına yönelik betimsel istatistik değerleri Tablo 2’de sunulmuŖtur.

Tablo 2: Okuma Tutumlarına İliŖkin Betimsel Bilgiler

Boyut	N	\bar{X}	Std. Sapma	Basıklık	arpıklık
Yarar	522	3.82	.73	-.76	.76
AlıŖkanlık	522	3.21	.86	-.33	-.39
Adanma	522	3.18	.90	-.36	-.37
Gerçeği AŖma	522	3.84	1.02	-.76	-.02
Genel Tutum	522	3.53	.71	-.60	.17

Tablo 2’de lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarına yönelik aritmetik ortalama, standart sapma, basıklık ve çarpıklık değerleri verilmiştir. Buna göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutum ortalamalarının “yarar” (\bar{X} = 3.82, SS= .73), “gerçeği aşma” (\bar{X} = 3.84, SS= 1.02) alt boyutlarında ve ölçek genelinde (\bar{X} = 3.53, SS= .71) yüksek düzeyde, buna karşın “alışkanlık” (\bar{X} = 3.21, SS= .86) ve “adanma” (\bar{X} = 3.18, SS= .90) alt boyutlarında ise orta düzeyde olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ile +1 değerleri arasında olduğu anlaşılmaktadır.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemine göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının cinsiyete göre değişimine yönelik bağımsız t-testi sonuçları Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3: Okuma Tutumlarının Cinsiyete Göre Değişimi

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
Yarar	Kız	284	4.06	.78	520	-9.248	.000*
	Erkek	238	3.51	.59			
Alışkanlık	Kız	284	3.49	.83	520	-9.141	.000*
	Erkek	238	2.85	.77			
Adanma	Kız	284	3.48	.89	520	-9.188	.000*
	Erkek	238	2.79	.79			
Gerçeği Aşma	Kız	284	4.21	1.06	520	-10.284	.000*
	Erkek	238	3.36	.82			
Genel Tutum	Kız	284	3.81	0.58	520	-11.448	.000*
	Erkek	238	3.17	0.70			

*p<.01

Tablo 3’teki bağımsız t-testi sonuçlarına göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının “yarar” [$t_{(520)} = -9.248$, p<.05], “alışkanlık” [$t_{(520)} = -9.141$, p<.05], “adanma” [$t_{(520)} = -9.188$, p<.05], “gerçeği aşma” [$t_{(520)} = -10.284$, p<.05] alt boyutlarında ve ölçeğin genelinde [$t_{(520)} = -11.448$, p<.05] cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir. Buna göre kız öğrencilerin okumaya ilişkin tutum düzeylerinin erkek öğrencilerin tutum düzeylerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemine göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının evlerinde kitaplık bulunma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının evde kitaplık bulunma durumuna göre değişimine ilişkin bağımsız t-testi sonuçları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Okuma Tutumlarının Evde Kitaplık Bulunma Durumuna Göre Değişimi

Boyut	Kitaplık	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
Yarar	Var	391	3.92	.70	520	5.160	.000*
	Yok	131	3.54	.74			
Alışkanlık	Var	391	3.32	.83	520	5.119	.000*
	Yok	131	2.88	.85			
Adanma	Var	391	3.27	.87	520	4.260	.000*
	Yok	131	2.89	.92			
Gerçeği Aşma	Var	391	3.95	.96	520	4.546	.000*
	Yok	131	3.49	1.11			
Genel Tutum	Var	391	3.63	.68	520	5.780	.000*
	Yok	131	3.23	.71			

*p<.01

Tablo 4’teki bağımsız t-testi sonuçlarına göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının “yarar” [$t_{(520)}= 5.160, p<.05$], “alışkanlık” [$t_{(520)}= 5.119, p<.05$], “adanma” [$t_{(520)}= 4.260, p<.05$], “gerçeği aşma” [$t_{(520)}= 4.546, p<.05$] alt boyutlarında ve ölçeğin genelinde [$t_{(520)}= 5.780, p<.05$] evde kitaplık bulunma durumuna göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir. Buna göre evlerinde kitaplık bulunan lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutum düzeylerinin evlerinde kitaplık bulunmayan öğrencilerin tutum düzeylerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemine göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının evlerinde kendilerine ait odalarının bulunma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının evlerinde kendilerine ait odaları olma durumuna göre değişimine yönelik bağımsız t-testi sonuçları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5: Okuma Tutumlarının Evde Kendilerine Ait Odaları Bulunma Durumuna Göre Değişimi

Boyut	Oda	N	\bar{X}	SS	sd	t	P
Yarar	Var	443	3.82	.73	520	-.039	.948
	Yok	79	3.83	.74			
Alışkanlık	Var	443	3.21	.86	520	.145	.969
	Yok	79	3.19	.82			
Adanma	Var	443	3.17	.88	520	-.670	.885
	Yok	79	3.24	1.00			
Gerçeği Aşma	Var	443	3.84	1.00	520	.389	.503
	Yok	79	3.80	1.14			
Genel Tutum	Var	443	3.53	0.71	520	-.065	.948
	Yok	79	3.54	0.73			

Tablo 5’teki bağımsız t-testi sonuçlarına göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının “yarar” [$t_{(520)} = -.039, p > .05$], “alışkanlık” [$t_{(520)} = .145, p > .05$], “adanma” [$t_{(520)} = -.670, p > .05$], “gerçeği aşma” [$t_{(520)} = .389, p > .05$] alt boyutlarında ve ölçeğin genelinde [$t_{(520)} = -.065, p > .05$] evde kendilerine ait odaları bulunma durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Buna göre lise öğrencilerinin evlerinde kendilerine ait odalarının bulunup bulunmaması durumunun, okumaya ilişkin tutumlarına etki etmediği anlaşılmaktadır.

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemine göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının sınıf düzeylerine göre farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının sınıf düzeylerine göre değişimine yönelik tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 6’da sunulmuştur

Tablo 6: Okuma Tutumlarının Sınıf Düzeylerine Göre Değişimi

Boyut	Sınıf	N	\bar{X}	SS	sd	Levene		F	P
						F	p		
Yarar	9. sınıf	153	3.88	.67	3 518 520	1.296	.15	.868	.45
	10. sınıf	131	3.78	.72					
	11. sınıf	160	3.83	.74					
	12. sınıf	78	3.73	.82					

Alışkanlık	9. sınıf	153	3.28	.82	3 518 520	.780	.27	2.016	.11
	10. sınıf	131	3.07	.84					
	11. sınıf	160	3.19	.89					
	12. sınıf	78	3.33	.87					
Adanma	9. sınıf	153	3.18	.72	3 518 520	5.234	.50	4.765	.13
	10. sınıf	131	3.19	.93					
	11. sınıf	160	3.04	.98					
	12. sınıf	78	3.07	.92					
Gerçeği Aşma	9. sınıf	153	3.97	.93	3 518 520	1.228	.01	.1.992	.11
	10. sınıf	131	3.72	1.03					
	11. sınıf	160	3.76	1.07					
	12. sınıf	78	3.92	1.05					
Genel Tutum	9. sınıf	153	3.63	.64	3 518 520	1.788	.29	1.595	.19
	10. sınıf	131	3.47	.71					
	11. sınıf	160	3.49	.74					
	12. sınıf	78	3.52	.76					

Tablo 6'daki tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının “yarar” [$F_{(3-518)} = .868$, $p > .05$], “alışkanlık” [$F_{(3-518)} = 2.016$, $p > .05$], “adanma” [$F_{(3-518)} = 4.765$, $p > .05$], “gerçeği aşma” [$F_{(3-518)} = 1.992$, $p > .05$] alt boyutlarında ve ölçeğin genelinde [$F_{(3-518)} = 1.595$, $p > .05$] sınıf düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Buna göre sınıf düzeylerinin lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarına etki etmediği anlaşılmaktadır.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın ilk alt problemi kapsamında lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının “yarar”, “gerçeği aşma” alt boyutlarında ve ölçeğin genelinde yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır. Bu sonuç alanyazındaki araştırma (Akkaya ve Özdemir, 2013; Balcı, 2009; Başaran ve Ateş, 2009; İşeri, 2010; Roetter ve ark., 1979; Umucu-Alpoğuz, 2014; Ünal, 2012) sonuçlarıyla da tutarlılık göstermektedir. Bununla birlikte Dedeoğlu ve Ulusoy'un (2013) araştırmalarında ise okuma tutumlarının istenilen düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Gerek bu araştırma sonuçları gerekse alanyazındaki araştırma sonuçları göz önüne alındığında öğrencilerin okuma tutum seviyelerinin iyi düzeyde olduğu söylenebilir. Bunun sebebi gerek okulda öğretmenlerin gerekse sosyal çevrenin öğrencilere okumaları gerektiğine ilişkin telkinleri olabilir. Ayrıca internet üzerinden alışveriş yoluyla kitap alımının kolaylaşmasının da okuma tutumlarını olumlu yönde etkilediği söylenebilir. Lise öğrencilerinin ergenlik çağında olmalarından dolayı özellikle gençlik romanlarına olan ilgilerinin fazla olması da okuma

tutumlarının yüksek olmasında bir diğer etken olarak görülebilir. Nitekim Akkaya ve Özdemir (2013) de hayal kurmaktan haz alan bir çağda bulunan lise öğrencilerinin fantastik içeriğe sahip olan eserleri yoğun şekilde okuduklarını ve bu durumun da okuma alışkanlıklarının geliştirilmesinde önemli bir etken olabileceğini belirtmişlerdir.

Öte yandan Akbaba'nın (2017) araştırmasında ise okuma tutumlarının yüksek çıktığı, buna karşın okuma alışkanlıklarının istenilen düzeyde olmadığı saptanmıştır. Yani okumaya ilişkin olumlu düşüncelere sahip olan öğrencilerin bu tavırlarını alışkanlık haline getirmeleri konusunda tutarsızlık yaşadıklarını söylemek mümkündür. Bir başka deyişle kitap okuma eyleminin sürdürülebilirliğinde bir problem olduğu söylenebilir. Bunun sebepleri arasında ekonomik koşullar yer alabilir. Lise ve üniversite çağındaki öğrenciler, henüz çalışma hayatına etkin olarak katılmadıkları için, ilgi duydukları her kitabı satın almada maddi güçlük çekiyor olabilirler. Bunun yanı sıra özellikle lise öğrencilerinin hazırlandıkları üniversiteye geçiş sınavları, okuma alışkanlıkları kazanmalarına engel oluyor olabilir. Bir diğer etken ise ailede ve arkadaş çevresinde kitap okuma kültürünün yerleşmemiş olması olabilir.

Araştırmanın ikinci alt problemi kapsamında lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının tüm alt boyutlarda ve ölçeğin genelinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Buna göre kız öğrencilerin okumaya ilişkin tutumlarının erkek öğrencilerin tutumlarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç alanyazındaki araştırma (Akkaya ve Özdemir, 2013; Askov ve Fishback, 1973; Balcı, 2009; Balcı, Uyar ve Büyükkiz, 2012; Baş, 2012; Başaran ve Ateş, 2009; Dedeoğlu ve Ulusoy, 2013; İşeri, 2010; Koçak, Çermik, Polat ve Şahin, 2016; Mckenna ve ark., 1995; Parker ve Paradis, 1986; Umucu-Alpoğuz, 2014; Sallabaş, 2008; Ünal, 2012) sonuçlarıyla tutarlılık göstermektedir. Alanyazındaki bazı araştırmalarda (Çeçen ve Deniz, 2015; Şahin-Taşkın ve Esen-Aygün, 2017) ise okumaya ilişkin tutumların cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı saptanmıştır. Gerek bu araştırma sonuçları gerekse alanyazındaki araştırma sonuçları göz önüne alındığında cinsiyetin okumaya ilişkin tutumlara etki eden bir değişken olduğunu ve kızların okumaya ilişkin tutumlarının nispeten daha yüksek olduğunu söylemek mümkündür. Askov ve Fishback (1973) bu durumun sebebini, toplumun kızlara ve erkeklere atfettiği rollerle ilişkili olduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda okumaya ilişkin tutumların toplumsal yapıdan etkilendiğini söylemek mümkündür. Bunun yanı sıra erkeklerin ve kızların dil becerilerinin gelişimi ile ilgili araştırmalar da cinsiyet faktörünün okuma tutumlarına olan etkisine ışık tutmaktadır. Şen, Çiçekler ve Yılmaz'ın (2010) araştırmalarında dil becerilerinin gelişiminin bazı boyutlarında kız öğrencilerin erkek öğrencilerden önde oldukları saptanmıştır. Yapılan benzer araştırmalarda da

(Karacan, 2000; Seçilmiş, 1996; Tulu, 2009) dil becerilerinin gelişiminde kızların erkeklerden önde oldukları tespit edilmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi kapsamında lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının tüm alt boyutlarında ve ölçeğin genelinde evde kitaplık bulunma durumlarına göre anlamlı şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Buna göre evlerinde kitaplık bulunan öğrencilerin okumaya ilişkin tutumlarının evlerinde kitaplık bulunmayan öğrencilerin tutumlarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Evde kitaplık bulundurulma imkânının sağlanmasında anne-babanın yaklaşımının önemli olduğu söylenebilir. Yani evde kitaplık bulundurulmasının sebebi ya anne-babanın kitap okuyor olması ya da kitap okumasalar bile çocuklarını kitap okumaya teşvik etmek istiyor olmaları olabilir. Her iki koşulda da anne-babanın olumlu bir rol model olduğunu söylemek mümkündür. Nitekim Durualp ve arkadaşlarına (2013) göre anne-babanın rol model olması, çocuklarının okumaya ilişkin olumlu tutumlar içinde olmasında önemli bir unsurdur. Neumann'a (1986) göre ise anne-babaların okuma ortamları oluşturmaları, çocuklarının okumaya ilişkin olumlu tutumlar geliştirmelerine etki etmektedir. Ünal'ın (2012) araştırmasında ise okuma tutumu ile anlama arasında yüksek düzeyde ilişki olduğu ve evdeki kitap sayısının anlama becerisini ölçen sınavlardan alınan puanlarla pozitif yönde ilişkili olduğu saptanmıştır. Yani bu araştırma sonuçlarından da görüleceği üzere okuma tutumları ile evde kitaplık bulundurma durumları arasında bir ilişki söz konusudur. Bu bağlamda evde kitaplık bulundurulmasının, çocukların kitaplara aşina olmalarını sağladığı ve bu durumun okumaya ilişkin olumlu yaklaşımlar oluşturduğu söylenebilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi kapsamında lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının tüm alt boyutlarda ve ölçeğin genelinde evde kendilerine ait odalarının bulunma durumlarına göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı saptanmıştır. Buna göre öğrencilerin evlerinde kendilerine ait oda bulunup bulunmaması durumunun okuma tutumlarına etki eden bir faktör olmadığı belirlenmiştir. Bu araştırma sonuçlarına benzer şekilde Can, Türkyılmaz ve Karadeniz'in (2010) araştırmalarında da öğrencilerin evde kendilerine ait odalarının bulunması durumunun okuma sıklıklarında anlamlı bir etkiye sahip olmadığı saptanmıştır. Bu bağlamda okuma sıklıklarında önemli bir artış olmaması durumunun, okuma tutumlarında da olumlu veya olumsuz yönde herhangi bir değişiklik olmadığını gösterdiği söylenebilir.

Araştırmanın beşinci alt problemi kapsamında lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının tüm alt boyutlarda ve ölçeğin genelinde sınıf düzeyine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı saptanmıştır. Buna göre sınıf düzeyinin öğrencilerin okuma tutumları üzerinde herhangi bir etkiye sahip olmadığı belirlenmiştir. Bu araştırma sonuçlarına benzer şekilde Askov ve Fishbach'un (1973) araştırmalarında da okuma tutumlarının sınıf düzeylerine göre

anlamli şekilde değişmediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte alanyazındaki bazı araştırmalarda (Baş, 2012; Çeçen ve Deniz, 2015; İşeri, 2010; Mckenna ve ark., 1995) ise okuma tutumlarının sınıf düzeylerine göre anlamli şekilde değiştiği saptanmıştır. Bu araştırma sonucu ile alanyazındaki araştırma sonuçları arasındaki bu farklılığın sebebinin çalışma gruplarından kaynaklandığı söylenebilir.

Bu araştırmada lise öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumları çeşitli değişkenler açasından nicel araştırma yöntemi kullanılarak incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma, anlamli farklılığın ortaya çıktığı değişkenler dikkate alınarak, nitel araştırma yöntemleri ile tasarlanabilir. Sözelimi bu araştırmada evde kitaplık bulunma değişkeninin öğrencilerin okuma tutumlarını etkilediği belirlenmiştir. Bu bağlamda evlerinde kitaplık bulunan ve bulunmayan öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılabilir. Araştırmada anlamli farklılık bulunan bir diğer değişken ise cinsiyettir. Kız ve erkek öğrenciler arasındaki okumaya ilişkin tutum farkının altında yatan sebeplerin ayrıntılı biçimde ortaya çıkartılması için olgubilim nitel araştırma deseni kullanılabilir.

Bu araştırma lise öğrencilerinin olumlu okuma tutumları geliştirmelerinde ailelere de önemli görevler düştüğünü göstermektedir. Aileler evlerinde kitaplıklar oluşturarak çocuklarının okumaya ilişkin olumlu tutumlar geliştirmelerinde yardımcı olabilirler. Kitaplık oluşturulurken ailelerin çocuklarıyla birlikte karar vermelerinin önemli olduğu söylenebilir. Çünkü olumlu okuma tutumunun ve alışkanlığının geliştirilmesinde çocuğun ilęisinin merkeze alınması, çocuktaki okuma istek ve motivasyonunu arttırabilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin olumlu okuma tutumu geliştirmelerinde öğretmenlere de önemli görevler düşmektedir. Öğretmenlerin okuma kültürünün geliştirilmesinde rol model olmasının öğrenci üzerinde olumlu izlenimler yaratabileceğini söylemek mümkündür. Bu bağlamda ortaöğretim kurumlarında özellikle Türk dili ve edebiyatı branşı öğretmenleri öne çıkmaktadır. Bu branş öğretmenleri öğrencileri ile birlikte şiir dinletileri düzenleyerek, onların hem şiiri sevmelerini hem şairler hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayabilir. şairlerin bir kısmının hikâye, roman tarzı edebî eserleri olduğu için bir sonraki aşamada ise öğrencilerden şairlerden birinin roman veya hikâye kitabını seçerek okuyup özetlemeleri istenebilir. Daha sonraki aşamada ise öğrencilerden okumuş oldukları eser hakkında sınıfta arkadaşlarına sunum yapmaları sağlanabilir. Bu faaliyet, öğrencilerin yazılı eserlere karşı farkındalık kazanmalarını sağlayabilir. Bir konu hakkında farkındalık kazanan bireyin ise o konuya ilişkin olumlu tutum geliştirmesi, beklenen bir davranıştır.

Kaynaklar

- Akbaba, R. S. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının okuma alışkanlıkları ve okumaya yönelik tutumları. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(18), 35-52.
- Akkaya, N. ve Özdemir, S. (2013). Ortaöğretim öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarının incelenmesi (İzmir Buca Örneği). *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 75-96.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Arknaç, A. (2001). *Sosyal psikoloji*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Askov, E. & Fishbach, T. (1973). An investigation of primary pupils' attitudes toward reading. *Journal of Experimental Education*, 41, 1-7.
- Aydoğdu, Ö. (2012). Investigating the correlation between reading attitudes and academic success of elementary students with structural equation modelling. *International Social Science Education of Journal*, 2(1), 62-74.
- Balcı, A. (2009). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığına yönelik tutumları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11). 265-300.
- Balcı, A. (2013). *Okuma ve anlama eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Balcı, A., Uyar, Y. ve Büyükkız, K.K. (2012). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları, kütüphane kullanma sıklıkları ve okumaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*.
- Baş, G. (2012). Reading attitude of high school students: an analysis from different variables. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 3(2), 47-58
- Başaran, M. ve Ateş, S. (2009). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1).
- Baştuğ, M. (2014). The structural relationship of reading attitude, reading comprehension and academic achievement. *International J. Soc. Sci. & Education*, 4(4), 931-946.
- Can, R., Türkyılmaz, M. ve Karadeniz, A. (2010). Ergenlik dönemi öğrencilerinin okuma alışkanlıkları. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 1-21.
- Çeçen, M. A. ve Deniz, E. (2015). Lise öğrencilerinin okumaya yönelik tutumları (Diyarbakır İli Örneği). *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(30), 193-212.
- Dedeoğlu, H. ve Ulusoy, M. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının okuma tutumları. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 1 (2), 80-88.
- Demirel, Ö. (1999). *Türkçe eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Durualp, E., Çiçekoğlu, P. ve Durualp, E. (2013). Sekizinci sınıf öğrencilerinin kitap okumaya yönelik tutumlarının internet ve kitap okuma alışkanlıkları açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı*, 2(1), 115-132.
- İşeri, K. (2010). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuma tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 468-487.
- Karacan, E. (2000). Çocuklarda dil gelişimini etkileyen faktörler. *Sürekli Tıp Eğitim Dergisi*, 7, 254-258.

- Karakaş, Ö. (2013). 8. Sınıf öğrencilerinin okuma tutumları üzerine bir araştırma (MEB tarafından ortaokul öğrencilerine önerilen 100 temel eser örneğinde). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi* (16. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatay, H. (2014). *Okuma eğitimi: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Koçak, B., Çermik, F., Polat, S. ve Şahin, N. (2016). Öğretmen adaylarının kitap okuma tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(1), 395-411.
- Knuver, A.W.M. & Brandsma, H.P. (1993). Cognitive and affective outcomes in school effectiveness research. *School Effectiveness and School Improvement*, 4, 189–204.
- Kovacıoğlu, N. (2006). *İlköğretim ikinci sınıflarında aile çevresi ve çocuğun okumaya karşı tutumu ile okuduğunu anlama becerisi arasındaki ilişkiler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.
- McKenna, M. C., D. J. Kear. & R. A. Ellsworth (1995) Children's attitudes toward reading: A national survey. *Reading Research Quarterly*, 30, 934-956.
- Morgan, G. A., Leech, N. L., Gloeckner, G. W. & Barrett, K. C. (2004). *SPSS for introductory statistics: Use and interpretation* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Neuman, S. (1986). The home environment and fifth-grade students' leisure reading. *Elementary School Journal*, 83, 131-137.
- Özgülven, E. İ. (1994). *Psikolojik testler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Parker, A. & Paradis, E. (1986). Attitude development toward reading in grades one through six. *The Journal of Educational Research*, 79(5), 313-315.
- Roettger, D., Szymczuk, M. & Millard, J. (1979). Validation of a reading attitude scale for elementary students and an investigation of the relationship between attitude and achievement. *The Journal of Educational Research*, 72(3), 138-142.
- Sallabaş, M. E. (2008). İlköğretim 8 sınıf öğrencilerinin okumaya yönelik tutumları ve okuduğunu anlama becerileri arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 141-155.
- Seçilmiş, S. (1996). *Anaokuluna giden ve gitmeyen erken çocukluk dönemindeki çocukların dil gelişimi ile ilgili becerilerin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Shapiro, J. (1980). Primary children's attitudes toward reading in male and female teachers' classrooms: An exploratory study. *Journal of Reading Behavior*, 12, 255–257.
- Şahin-Taşkın, Ç. ve Esem-Aygün, H. (2017) İlkokul öğrencilerinin okuma tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 16(3), 1120-1136.
- Şen, S., Çiçekler, Y. C. ve Yılmaz, R. (2010). Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ve etmeyen 5- 6 yaş çocukların üstdil becerilerinin incelenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 37-54.
- Tavşancıl, E. (2006). *Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Thurstone, L. L. (1928). Attitudes can be measured. *The American Journal of Sociology*, 33(4), 539-554.

- Tulu, Y.(2009). *Ana ili Türkçe olan ve ana dili Türkçe olmayan (iki dilli) 4–7 yaş çocukların dil düzeylerine etki eden faktörlerin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Umucu-Alpoğuz, D. (2014). *Algılanan ana-baba tutumlarının ilköğretim öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarına ve Türkçe dersi akademik başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırşehir: Ahi Evran Üniversitesi.
- Ülper, H. (2010). *Okuma ve anlamlandırma becerilerinin kazandırılması*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ünal, E. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin eleştirel okuma becerileri ile okuduğunu anlama ve okumaya ilişkin tutumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Ünal, M. (2012). *6. Sınıf öğrencilerinin okuma tutumlarının okuduğunu anlamaya etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Wallbrown, F., Levine, M. & Engin, A. (1981). Sex differences in reading attitudes. *Reading Improvement*, 18, 226-234.

Extended Abstract

Introduction

Reading can be considered a complex process based on the simultaneous functioning of cognitive and physical structures composed of various cognitions such as vision, perception and recall (Karatay, 2014). Attitude can be defined as all of people's pre-established trends, concerns, prejudices and beliefs about a particular subject (Thurstone, 1928). Attitudes are also effective in the development of reading education. Attitudes towards reading affect reading skill achievement and reading motivation. In this respect, it is possible to say that good readers have developed positive attitudes towards reading and their comprehension skills have reached a good level (Balcı, 2013). As a matter of fact, in Baştuğ's (2014) study, it was found that reading attitudes affect reading comprehension skills and that reading comprehension significantly affected academic achievement.

It has been observed that studies of reading attitudes in the literature have mostly been carried out at the primary level (Askov and Fischbach, 1973; Aydoğdu, 2012; Balcı, 2009; Balcı, Uyar and Büyükkiz, 2012; Başaran and Ateş, 2009; Baştuğ, 2014; Durualp, Çiçekoğlu and Durualp, 2013; İşeri, 2010; Knuver and Brandsma, 1993; Karakaş, 2013; Kovacıoğlu, 2006; Mckenna, Kear and Ellsworth, 1995; Parker and Paradis, 1986; Roettger, Szymczuk and Millard, 1979; Sallabaş, 2008; Shapiro, 1980; Şahin-Taşkın and Esen-Aygün, 2017; Umucu-Alpoğuz, 2014; Ünal, 2006; Ünal, 2012; Wallbrown, Levine and Engin, 1981), while studies conducted at the high-school level (Baş, 2012; Çeçen and Deniz, 2015; Akkaya and Özdemir, 2013) have been limited. Therefore, this situation in the literature shows a lack of reading attitude studies at the high-school level. In this context, it can be said that this research will contribute to the related literature by adding to the research about reading attitudes at the high-school level. In addition, the status of students' attitudes towards reading can be an important indicator for both teachers and those who direct education policies. In this respect, the aim of this study was to examine the attitudes of high-school students towards reading with respect to different types of variables.

Method

This research was designed using the scanning model. The study group of this research consisted of 522 high-school students in a public high school in Bursa during the 2017-2018 academic year. In order to reveal the attitudes of high-school students towards reading, the "Attitude Scale Toward Reading" developed by Akkaya and Özdemir (2013) was used. In the scale development study, an 82-item pool was first created. After the expert opinions, a draft scale of 52 items was created, 35 of which were positive and 17 negative. The draft scale was applied to a high school with 300 students. As a result of the exploratory factor analysis, a 5-point Likert-type scale was developed from 30 items, 22 of which were positive and 8 negative. In this direction, the first dimension was called "utility", the second

dimension “habit”, the third dimension “devotion” and the fourth dimension “transgression”. The Cronbach alpha coefficient value was used as a result of the reliability analysis of the scale. The Cronbach alpha coefficient value obtained from the overall scale was 0.95. The Cronbach alpha values obtained from the sub-dimensions of the scale were determined as 0.92, 0.90, 0.80, 0.83, respectively. Permission was obtained from the relevant authority before the scales were implemented and then they were implemented by the researchers themselves. Before the analysis of the data, the distribution of the data was examined to determine whether they were distributed to the assumptions of normality. As a result of the analysis, it was seen that the data were distributed normally, and parametric tests were then selected and descriptive statistics, an independent t-test and a one-way analysis of variance were used to analyze the data.

Discussion and Conclusion

Within the scope of the first sub-problem of the research, it was found that high-school students' positive attitudes towards reading were at a high level. In this context, it is possible to say that high-school students had developed positive opinions of reading. Within the scope of the second sub-problem of the study, it was found that the attitudes of high-school students towards reading differed significantly according to the gender variable. According to this, female students' attitudes towards reading were found to be more positive than those of male students. In this context, it is possible to say that gender is a variable affecting reading attitudes and girls' positive attitudes towards reading are relatively higher. Within the scope of the third sub-problem of the study, it was found that the high-school students' attitudes towards reading differed significantly according to the existence of home libraries. Accordingly, students who had a library in their homes had a relatively higher positive attitude towards reading. Thus, this research determined that there is a relationship between reading attitudes and the number of books in the home. In this context, it can be said that having a library at home allows children to become familiar with books, and that this situation creates positive feelings towards reading. Within the scope of the fourth sub-problem of the study, it was found that the high-school students' attitudes towards reading did not differ significantly according to the presence of their own rooms at home. Accordingly, it was determined that whether students had their own rooms in their homes was not a factor affecting reading attitudes. Within the scope of the fifth sub-problem of the research, it was found that the high-school students' attitudes towards reading did not differ significantly with respect to grade level. Accordingly, it was found that grade level had no effect on students' reading attitudes.